

108 ปัญหา

สินค้าคงเหลือและการผลิต

ปรับปรุงใหม่ พิมพ์ครั้งที่ 2

- ▶ Update ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2557) เรื่อง สินค้าคงเหลือ
- ▶ หลักเกณฑ์ในการคำนวณราคาทุนของสินค้าคงเหลือ
- ▶ รายการปรับปรุงบัญชีเมื่อสินค้าขาด - เกินบัญชี
- ▶ เทคนิคการตรวจนับสินค้าคงเหลือ
- ▶ การบัญชีสินค้าคงเหลือตามประมวลรัษฎากร

โดย...สุวัฒน์ อุปนิษิต (สงวนลิขสิทธิ์)

เอกสารภาษีอากร

วารสารวิชาการทางกฎหมายบัญชีและภาษีอากรที่มียอดสมาชิกสูงสุด

TAX MAGAZINE

ท่านสามารถเสริมสร้างความรู้ความชำนาญในด้านกฎหมาย บัญชี และภาษีอากรได้จากสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่เรามอบให้ดังนี้

1. รับวารสาร **เอกสารภาษีอากร** เป็นประจำทุกเดือน ปีละ 12 เล่ม
2. รับฟรี! หนังสือประมวลรัษฎากร ฉบับสมบูรณ์ ปีละ 1 เล่ม
3. รับสิทธิเข้าสัมมนาของ บจ.ฝึกอบรมและสัมมนาธรรมนิติ ในราคาสมาชิก
4. รับสิทธิเข้าสัมมนาพิเศษสำหรับสมาชิก ปีละ 2 ครั้ง (ตามเงื่อนไขของบริษัทฯ)
5. รับส่วนลดในการเลือกซื้อหนังสือจาก "ร้านหนังสือธรรมนิติ"
6. รับสิทธิลงประกาศรับสมัครงานที่ www.jobdst.com ประกาศได้ไม่จำกัดตำแหน่ง นาน 6 เดือน มูลค่า 4,000 บาทฟรี!

- กฎหมายบัญชี
- บัญชีภาษีอากร
- การบัญชีธุรกิจ
- ภาษีสรรพากร
- การวางแผนภาษีสำหรับการประกอบธุรกิจ
- การบริหารธุรกิจ
- ข้าราชการธุรกิจการพาณิชย์
- มติ ครม.
- คำพิพากษาศาลฎีกาและหมายเหตุ
- ตอบข้อหารือกรมสรรพากร
- ประกาศ ระเบียบ คำสั่ง

ขอเรียนเชิญนักบัญชี เจ้าของกิจการ ผู้บริหาร นักธุรกิจ ผู้ลงทุน สมัครสมาชิกหนังสือ **เอกสารภาษีอากร** เพื่อท่านจะได้รับข้อมูลข่าวสาร ความรู้ด้านการจัดทำบัญชีของธุรกิจ กฎหมายบัญชีและภาษีอากร ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจในยุคปัจจุบัน

สนใจสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

โทรศัพท์ (02) 555-0906-9 / E-mail : member@dharmniti.co.th

Download ใบสมัครหรือสมัคร Online ที่ www.dst.co.th

สมัครสมาชิกผ่าน ID LINE @dharmnitimember

108

**ปัญหาสินค้าคงเหลือ
และการผลิต**

108

ปัญหาสินค้าคงเหลือและการผลิต

โดย สุพัฒน์ อุปนิกขิต

พิมพ์ครั้งที่ 2 : กรกฎาคม 2558

เจ้าของ	บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด
ที่ปรึกษา	ดุลยทัศน์ พีชมงคล อโณทัย ฉออ่อนพจน์ ฝ่ายวิชาการภาณี บริษัท ฝึกอบรมและสัมมนาธรรมนิติ จำกัด
กองบรรณาธิการ	ทิพสุคนธ์ วงษ์เมือง
พิสูจน์อักษร	ประนอม เพ็ชรสมัย
ออกแบบปก	ปิติพัฒน์ อรุณวรวิวัฒน์
รูปเล่ม	ประนอม เพ็ชรสมัย

ได้รับอนุญาตจัดพิมพ์จากเจ้าของลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537
(ห้ามคัดลอกหรือถ่ายสำเนาส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้โดยไม่ได้รับอนุญาต มิฉะนั้นจะถือว่ามีความผิดตามกฎหมาย)

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

สุพัฒน์ อุปนิกขิต.

108 ปัญหาสินค้าคงเหลือและการผลิต. พิมพ์ครั้งที่ 2-- กรุงเทพฯ :

ธรรมนิติ เพรส, 2558. 294 หน้า.

1. การจัดการธุรกิจ I. ชื่อเรื่อง

658.4

ISBN 978-616-302-079-6

สนใจเสนอผลงานเขียนเพื่อตีพิมพ์กับธรรมนิติ ติดต่อคุณลำปาง (081) 359-5041

บุคคลหรือองค์กรใดสนใจสั่งซื้อหนังสือเล่มนี้จำนวนมาก ติดต่อคุณวีรเทพ (089) 415-8502

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด

เลขที่ 267 ถนนประชาราษฎร์ สาย 1 แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800

โทรศัพท์ (02) 555-0700 ต่อ 711-713 โทรสาร (02) 556-1822

คำนำ

ในการประกอบธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นกิจการซื้อมาขายไป ผลิตสินค้าเพื่อขาย ให้บริการ ก็จะต้องมีสินค้าเพื่อขายหรือเพื่อให้บริการ ซึ่งจะต้องมีภาระหน้าที่จัดทำบัญชีสินค้าตามกฎหมายบัญชี หรือต้องทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบตามที่กฎหมายภาษีอากรกำหนด

แต่ภาระหนักอันยิ่งใหญ่ของกิจการก็คือ จะทำอย่างไรเพื่อมิให้เกิดสินค้าขาด-เกินบัญชี มิให้มีของเสีย สินค้าเสื่อมคุณภาพ สินค้ามีตำหนิ สินค้าหมดสมัยนิยม สินค้าหมดอายุ และเศษซากมากเกินควร อันอาจจะทำให้สรรพากรทำการประเมินให้เสียเบี้ยปรับ-เงินเพิ่มหรือต้องรับโทษอาญาโดยใช่เหตุ

หนังสือที่ผมเขียนขึ้นมาเล่มนี้ก็เป็นแนวทางบางเรื่องที่จะแก้ปัญหานั้นที่อาจเกิดขึ้นในกิจการของท่าน และหวังว่าจะเกิดประโยชน์แก่ผู้อ่านและนำไปพิจารณาปฏิบัติให้เหมาะสมของแต่ละกรณีต่อไป ในการพิมพ์ครั้งที่ 2 นี้ได้แก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมบางเรื่องให้สมบูรณ์และทันต่อเหตุการณ์ โดยเฉพาะมาตรฐานการบัญชีและภาษีอากร

ด้วยความขอบคุณ

สุพัฒน์ อุนนิขิต

สารบัญ

Section 1	สินค้าคงเหลือ	11
	สินค้าคงเหลือคืออะไร	11
	การบริหารคลังสินค้า	16
	พื้นที่ในการจัดเก็บ	17
	การใช้หน้าที่หลักของระบบสินค้าคงคลังในระบบ	
	Enterprise Resource Planning (ERP)	17
	ผลกระทบของการที่มีการบันทึกข้อมูลสินค้าคงคลังที่ไม่ถูกต้อง	18
	การบันทึกข้อมูลของสินค้าคงคลัง	18
	การควบคุมสินค้าคงคลังที่เป็นไปตามแบบของ ABC	19
	ปัญหาสินค้าคงคลัง	20
	ปัญหาเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือ	21
	สาเหตุที่ไม่สามารถบริหารสินค้าคงเหลือได้ตามเป้าหมาย	22
	เทคนิคการบริหารสินค้าคงเหลือ	22
	วิธีสอบสว่นเพื่อหาสาเหตุแห่งการขาด-เกินของ STOCK	23
	ขั้นตอนการจัดระบบเอกสารการผลิต	24
	วัตถุประสงค์การตรวจนับสินค้าคงเหลือ	33
	การวางแผนก่อนตรวจนับสินค้าคงเหลือ	33
	วิธีการตรวจนับสินค้าคงเหลือ	34
	การตรวจนับสินค้าคงเหลือเมื่อสิ้นงวดบัญชี	36
	การบัญชีสินค้าคงเหลือ	52
	สรุปประเด็นสินค้าขาดจากรายสินค้าและวัตถุดิบ	55

สารบัญ

รายการปรับปรุงบัญชีเมื่อสินค้าขาด-เกินบัญชี	57
การส่งเสริมการขาย	59
ภาษีขาย	68
การส่งสินค้าจากเขตปลอดอากรเข้ามาขายในราชอาณาจักร	68
การวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ	71
การคำนวณต้นทุนสินค้าคงเหลือ	71
หลักเกณฑ์ในการคำนวณราคาทุนของสินค้าคงเหลือ	71
Section 2 กระบวนการผลิต	81
การพิจารณาความเหมาะสมของระบบการผลิต	83
การวางแผนและควบคุมการผลิตคืออะไร	86
ระบบการผลิต	86
บัตรต้นทุนมาตรฐาน	90
ความหมายของค่าศัพท์	99
ของเสีย	99
การลดต้นทุนเพื่อเพิ่มผลผลิต	100
Section 3 มาตรฐานการบัญชีสินค้าคงเหลือ	103
สินค้าคงเหลือ	103
การคำนวณต้นทุน	104
การรับรู้เป็นค่าใช้จ่าย	105

สารบัญ

การเปิดเผยข้อมูล	106
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2557) เรื่อง สินค้าคงเหลือ	107
Section 4 การบัญชีสินค้าคงเหลือตามประมวลรัษฎากร	121
ภาษีอากรเกี่ยวกับสต็อก	121
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	121
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	122
กฎหมายภาษีที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีคุมสินค้าและวัตถุดิบ	126
พระราชกฤษฎีกาฯ	
(ฉบับที่ 145) พ.ศ. 2527	158
(ฉบับที่ 239) พ.ศ. 2534	165
(ฉบับที่ 245) พ.ศ. 2534	170
(ฉบับที่ 311) พ.ศ. 2540	171
(ฉบับที่ 493) พ.ศ. 2553	172
(ฉบับที่ 494) พ.ศ. 2553	173
กฎกระทรวง	
(ฉบับที่ 189) (พ.ศ. 2534)	174
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร	
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข สำหรับการนำเข้าหรือการขายทองคำ	
เฉพาะที่ยังมิได้ประกอบขึ้นเป็นทองรูปพรรณหรือของรูปพรรณฯ	176

สารบัญ

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข สำหรับการใช้เครื่องบันทึกการเก็บเงิน ออกใบรับตามมาตรา 105 แห่งประมวลรัษฎากร	180
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข สำหรับการนำเข้าหรือ การขายเพชร พลอย ทับทิม มรกต บุษราคัม โกเมน โอปอล นิล เพทาย ไพฑูรย์ หยก ไข่มุก และอัญมณีที่มีลักษณะเดียวกันฯ	188
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่ม เรื่อง กำหนดให้ผู้ผลิตหรือผู้รับจ้างผลิตผลิตภัณฑ์ซีดีมีบัญชีพิเศษ	194
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 185)	196
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 8)	198
(ฉบับที่ 24)	199
(ฉบับที่ 40)	200
(ฉบับที่ 89)	204
(ฉบับที่ 104)	220
(ฉบับที่ 110)	231
(ฉบับที่ 178)	232
คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.81/2542	234

สารบัญ

คำสั่งกรมสรรพากรที่	
ป.45/2537	238
ป.47/2537	239
ป.48/2537	240
ป.58/2538	241
ป.79/2541	242
ป.81/2542	244
ป.86/2542	256
Section 5 สิ้นค้าขาดและเกินจากบัญชี	269
คำพิพากษาศาลฎีกา	269
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1140/2547	269
หนังสือตอบข้อหารือกรมสรรพากร	278
ที่ กค 0811/พ.04478	278
ที่ กค 0811/12651	280
ที่ กค 0802/11509	281
ที่ กค 0802/1674	281
ที่ กค 0811/พ.00409	282
ที่ กค 0811(กม.07)/765	283
ตัวอย่างศาลฎีกาและที่กรมสรรพากรวินิจฉัยแล้ว	283

Section 1

สินค้าคงเหลือ

1. สินค้าคงเหลือคืออะไร สินค้าคงเหลือมี 3 ความหมาย

1.1 ความหมายทั่วไป

สินค้าคงเหลือ (Merchandise Inventory)

ของที่ซื้อหรือได้มาเพื่อขายโดยมิได้มีการแปรสภาพของ

สินค้าคงเหลือ (Inventory)

สินค้าสำเร็จรูป งานระหว่างทำ วัตถุดิบและวัสดุใช้ในการผลิตเพื่อขายตามปกติของกิจการ

วัตถุดิบ (Raw Material)

ของที่ซื้อหรือได้มาเพื่อใช้เป็นส่วนผสมหรือส่วนประกอบอันสำคัญในการทำหรือผลิตสินค้าสำเร็จรูป

สินค้านำระหว่างทำ (Work In Process)

ของที่ทำหรือผลิตสำเร็จบางส่วนและต้องทำหรือผลิตเพิ่มเติมก่อนที่จะขายได้

สินค้าสำเร็จรูป (Finish Goods)

หมายถึง สินค้าที่ผลิตเสร็จพร้อมที่จะขายได้

วัสดุสิ้นเปลือง (Supplies)

หมายถึงสิ่งของใช้สิ้นเปลืองที่องค์การธุรกิจจัดหาไว้ใช้ในการดำเนินงานตามปกติ หรือสิ่งของใช้สิ้นเปลืองที่อุตสาหกรรมนำมาใช้ในการผลิตนอกเหนือจากวัตถุดิบ เช่น สี ตะปู น้ำมันหล่อลื่น

1.2 ความหมายตามมาตรฐานการบัญชี PAEs ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2557) ย่อหน้า 6 และ NPAs บทที่ 8 ย่อหน้า 86-87 หมายถึง สินทรัพย์ซึ่งมีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) ถือไว้เพื่อขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจตามปกติของกิจการ
- (2) อยู่ในระหว่างกระบวนการผลิตเพื่อให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปเพื่อขาย
- (3) อยู่ในรูปของวัตถุดิบหรือวัสดุที่มีไว้เพื่อใช้ในกระบวนการผลิตสินค้าหรือให้บริการ

1.3 สินค้าคงเหลือยังรวมถึงสินค้าที่ซื้อและถือไว้เพื่อขาย เช่น

- (1) สินค้าที่ผู้ค้าปลีกซื้อและถือไว้เพื่อขาย
- (2) ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อื่นที่ถือไว้เพื่อขาย
- (3) กรณีให้บริการ รวมถึงต้นทุนงานให้บริการส่วนที่กิจการยังไม่ได้รับรู้เป็นรายได้

2. ความหมายของสินค้าคงเหลือตามหลักเกณฑ์กฎหมายบัญชีกับกฎหมายภาษีอากรเหมือนหรือต่างกันอย่างไร ?

2.1 กฎหมายภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ลักษณะ 2

ก. หมวด 4 ส่วน 11 การจัดทำรายงานและเก็บรักษาหลักฐานและเอกสาร

มาตรา 87 บัญญัติไว้ว่า

“ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีหน้าที่จัดทำรายงานเกี่ยวกับการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มดังต่อไปนี้

- (1) รายงานภาษีขาย
- (2) รายงานภาษีซื้อ
- (3) รายงานสินค้าและวัตถุดิบ เฉพาะผู้ประกอบการที่
 - จดทะเบียน (ภาษีมูลค่าเพิ่ม)
 - ที่ประกอบกิจการขายสินค้า

ข. ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 89)

ข้อ 3 ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ขายสินค้า ซึ่งคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจัดทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบ โดยต้องมีรายการและข้อความอย่างน้อยตามแบบแนบท้ายประกาศนี้

(เอกสารแนบ 1) ยกเว้น กิจการต่อไปนี้

(1) ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ประกอบกิจการ **โรงเลื่อย โรงค้าไม้แปรรูป** และกิจการอื่นใดซึ่งต้องจัดทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ โดยให้ถือว่าบัญชีแสดงรายการปริมาณสินค้าซึ่งมีอยู่ ได้มา และจำหน่ายไปเป็นรายวันตามแบบบัญชี ซึ่งต้องจัดทำตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ เป็นรายงานสินค้าและวัตถุดิบตามมาตรา 87 (3) แห่งประมวลรัษฎากร

(2) ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ประกอบกิจการ **ค้าของเก่า** โดยให้ถือว่าบัญชีแสดงรายการปริมาณสินค้าซึ่งมีอยู่ ได้มา และจำหน่ายไปเป็นรายวันตามแบบบัญชี ซึ่งต้องจัดทำตามกฎหมายว่าด้วยการค้าของเก่าเป็นรายงานสินค้าและวัตถุดิบตามมาตรา 87 (3) แห่งประมวลรัษฎากร

(3) ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ **ได้รับอนุมัติให้จัดคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากร** ให้ถือว่าบัญชีแยกประเภทสินค้าซึ่งแสดงรายละเอียดของสินค้าทั้งที่นำเข้าจากต่างประเทศและหรือของที่ผลิตภายในประเทศที่นำเข้าเก็บในคลังทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากรของที่ขายไป ของที่คงเหลืออยู่โดยแยกประเภท ชนิด ปริมาณ ของของไว้อย่างชัดเจน ซึ่งต้องจัดทำตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรเป็นรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ตามมาตรา 87 (3) แห่งประมวลรัษฎากร

(4) ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ประกอบกิจการ **ปิโตรเลียม** ตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ให้ถือว่ารายงานผลประกอบการปิโตรเลียมที่ต้องจัดทำตามกฎหมายดังกล่าวเป็นรายงานสินค้าและวัตถุดิบตามมาตรา 87 (3) แห่งประมวลรัษฎากร

(5) ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ขายสินค้าโดยมีการรับประกันสินค้าที่ขายหรือบริการ **ซ่อมสินค้าที่ขาย** กรณีมีการชำรุดบกพร่องหรือเพื่อเหตุอื่นอันมีลักษณะทำนองเดียวกัน จัดทำรายงานจ่ายอะไหล่โดยไม่คิดมูลค่าเพื่อใช้ในการรับประกันสินค้าที่ขายหรือบริการซ่อมสินค้าที่ขายแยกต่างหากจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง โดยต้องมีรายการและข้อความอย่างน้อยตามแบบที่แนบท้ายประกาศนี้ (เอกสารแนบ 2)

ข้อ 4 สามารถจัดทำรายงานโดยแยกออกเป็นแต่ละแผนกของสินค้าหรือแยกออกเป็นแต่ละประเภท ชนิด ขนาด หรือในลักษณะทำนองเดียวกันของสินค้าก็ได้

ข้อ 5 กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสถานประกอบการหลายแห่งให้จัดทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบเป็นรายสถานประกอบการ ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ประกอบการจดทะเบียนดังกล่าวจะได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกันหรือไม่ก็ตาม

ข้อ 6 กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสถานประกอบการที่ขายสินค้าเป็นประจำอยู่แล้ว แต่มีหน่วยขายที่มีลักษณะเป็นร้านค้าย่อยหรือร้านค้าประเภทคอนเทนเนอร์หรือร้านค้าที่มีลักษณะ

ทำนองเดียวกัน ซึ่งสามารถเคลื่อนย้ายได้ ไม่ว่าจะมียี่ห้อหรือไม่ เพื่อขายสินค้าในสถานที่ต่างๆ ที่เห็นได้ชัดเจนว่าเป็นการชั่วคราว เช่น งานนิทรรศการ หรืองานมหกรรม หรือที่ชุมชน หรือตามสถานที่ต่างๆ ในช่วงระยะเวลาสั้นๆ โดยมีได้ใช้สถานที่หนึ่งที่ได้เป็นสถานที่ขายสินค้าเป็นประจำ ให้จัดทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบโดยไม่ต้องแยกตามหน่วยขายก็ได้

กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรให้เป็นผู้ประกอบการซึ่งประกอบกิจการขายสินค้าที่มีสถานประกอบการซึ่งเป็นหน่วยขายที่มีลักษณะเป็นร้านค้าย่อยตั้งอยู่ภายในบริเวณห้องผู้โดยสารขาออก ณ ท่าอากาศยานนานาชาติ ซึ่งได้รับสิทธิเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตรา 0% มีหน้าที่จัดทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบเป็นรายงานประกอบการ เว้นแต่สถานประกอบการใดเป็นหน่วยขายที่มีลักษณะเป็นร้านค้าย่อยตั้งอยู่ในภายในบริเวณห้องผู้โดยสารขาออก ณ ท่าอากาศยานนานาชาติให้จัดทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบของหน่วยขายดังกล่าวนี้

ข้อ 7 การลงรายการในรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ให้ลงรายการตามปริมาณสินค้าหรือวัตถุดิบที่รับมาหรือจ่ายไปจริง โดยจัดให้ออกสารประกอบการลงรายการเป็นใบสำคัญรับหรือจ่ายสินค้า และให้ลงรายการภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่รับมาหรือจ่ายไปซึ่งสินค้าหรือวัตถุดิบ โดยแยกออกเป็นแต่ละประเภทชนิด ขนาด หรือในลักษณะทำนองเดียวกันของสินค้าหรือวัตถุดิบก็ได้

การลงรายการให้ลงเป็นแต่ละรายการของการรับมาหรือจ่ายไปซึ่งสินค้าหรือวัตถุดิบ เว้นแต่กรณีที่มีการจัดทำรายงานแสดงรายละเอียดสินค้าหรือวัตถุดิบที่รับมาหรือจ่ายไปเป็นรายวัน จะลงเป็นยอดรวมของการรับมาหรือจ่ายไปซึ่งสินค้าหรือวัตถุดิบเป็นรายวันก็ได้

รายงานแสดงรายละเอียดสินค้าหรือวัตถุดิบที่รับมาหรือจ่ายไปเป็นรายวันจะต้องมีรายการและข้อความอย่างน้อยดังต่อไปนี้

- (1) วัน เดือน ปี
- (2) ปริมาณสินค้าและวัตถุดิบที่รับมาหรือจ่ายไป
- (3) มูลค่ารวมของสินค้าและวัตถุดิบที่รับมาหรือจ่ายไป

ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ประกอบกิจการค้าปลีกซึ่งสินค้าที่ขายแต่ละประเภทมีหลายชนิด หลายขนาด และควบคุมปริมาณเป็นหน่วยได้ยาก เช่น อะไหล่ วัสดุก่อสร้าง เครื่องเขียน สินค้าอุปโภคบริโภคประจำวัน หรือสินค้าอื่นในลักษณะทำนองเดียวกัน ผู้ประกอบการจดทะเบียนดังกล่าวจะลงรายการในรายงานสินค้าและวัตถุดิบแตกต่างจากที่กำหนดข้างต้นก็ได้ เช่น ลงรายการเป็นกลุ่มของสินค้า ก็ให้กระทำได้

ข้อ 8 การลงรายการในรายงานสินค้าและวัตถุดิบให้เขียนด้วยหมึก หรือใช้วิธีพิมพ์ หรือจัดทำด้วยระบบคอมพิวเตอร์ และจะลงรายการเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้

การลงรายการโดย**ใช้วิธีพิมพ์** หมายถึง การพิมพ์ด้วยเครื่องพิมพ์ดีด การพิมพ์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสเปรดชีต (Spreadsheet) เช่น LOTUS หรือ EXCEL หรือโปรแกรมสำเร็จรูปที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน

การลงรายการโดยการจัดทำด้วย**ระบบคอมพิวเตอร์** คุณสมบัติของซอฟต์แวร์สำหรับการลงรายการในรายงานด้วยระบบคอมพิวเตอร์จะต้องเป็นไปตามมาตรฐานซอฟต์แวร์ชนิดหนึ่งชนิดใดดังนี้

ชนิด ก	}	ซอฟต์แวร์นี้เขียนโดย...ซึ่งมีเลขประจำตัวซอฟต์แวร์
ชนิด ข		เฮาส์เลขที่...เป็นซอฟต์แวร์เลขที่...และซอฟต์แวร์ตาม
ชนิด ค		มาตรฐานซอฟต์แวร์ เพื่อประสิทธิภาพการของกรมสรรพากร
ชนิด ง		ชนิด ก หรือ ชนิด ข หรือ ชนิด ค หรือ ง

ค. ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 104) เป็นกรณีกำหนดให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนจัดทำรายงานแตกต่างไปจากรายงานตามประกาศฯ ฉบับที่ 89

ข้อ 3 ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้ทำการตรวจนับสินค้าคงเหลือ ณ วันที่ 30 มิถุนายน และวันที่ 31 ธันวาคมของปี และกรอกรายการสินค้าคงเหลือในแบบรายละเอียดสินค้าคงเหลือให้มีรายการและข้อความตามแบบรายละเอียดสินค้าคงเหลือ ณ วันที่ (เอกสารแนบ 3) ข้อยกเว้นให้ดูประกาศข้อ 3 วรรคสอง

ข้อ 4 กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสถานประกอบการหลายแห่งนอกจากสำนักงานแห่งใหญ่แล้ว ให้จัดทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบรวมกัน ณ สำนักงานใหญ่เพียงรายงานฉบับเดียวได้ตามแบบ (เอกสารแนบ 4) โดยต้องยื่นคำขออนุมัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้ตาม**ข้อ 5**

ง. การนำเข้าหรือการขายทองคำ ทองคำขาว ทองขาว เงิน และพลาเดียม เฉพาะที่ยังมิได้ประกอบขึ้นเป็นทองรูปพรรณหรือของรูปพรรณของผู้ประกอบการจดทะเบียน

(พระราชกฤษฎีกาฯ ฉบับที่ 311 มาตรา 3 ทวิ, ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2543 2 ฉบับ)

จ. การนำเข้าหรือการขายเพชร พลอย ทับทิม มรกต บุษราคัม โกเมน โอปอล นิล เพทาย ไพฑูรย์ หยก ไข่มุก และอัญมณีที่มีลักษณะเดียวกัน รวมทั้งสิ่งทำเทียมวัตถุดังกล่าวหรือที่ทำขึ้นใหม่ เฉพาะที่ยังมิได้ประกอบขึ้นเป็นตัวเรือนหรือของรูปพรรณเพื่อใช้ในการผลิตอัญมณีที่เป็น

เครื่องประดับหรือของใช้ใดๆ ของผู้ประกอบการจดทะเบียน

(พระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 311 มาตรา 3, ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ลงวันที่ 10 เมษายน 2546)

ฉ. ผู้ผลิตหรือผู้รับจ้างผลิตผลิตภัณฑ์ซีดีมีบัญชีพิเศษ (มาตรา 17 (1) และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2546)

2.2 กฎหมายบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

ก. ประกาศกรมทะเบียนการค้า ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2544

หมวด 1 ข้อ 3 ให้ทำบัญชีสินค้า

หมวด 2 ข้อ 6 (7) บัญชีสินค้าให้มีชื่อ ชนิด จำนวน หน่วยนับ รายละเอียดการได้มา หรือจำหน่ายไปซึ่งสินค้าและจำนวนสินค้านั้น และตามข้อ 5 (1) ต้องมีชื่อบัญชี วันเดือนปี เลขที่เอกสาร หน้าหรือรหัสบัญชีที่อ้างอิง รายการบัญชีและจำนวนเงิน

หมวด 3 ข้อ 7 (3) บัญชีสินค้าให้ลงรายการในบัญชีภายใน 15 วันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่รายการนั้นเกิดขึ้น และให้ออกยอดคงเหลือภายใน 60 วันนับแต่วันปิดบัญชี

หมวด 4 ต้องมีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน (มาตรา 20)

ข. มาตรา 21 ในการลงรายการในบัญชี ผู้ทำบัญชีต้อง

(1) ลงรายการเป็นภาษาไทย หากลงรายการเป็นภาษาต่างประเทศให้มีภาษาไทยกำกับ หรือลงรายการเป็นรหัสบัญชีให้มีคู่มือคำแปลรหัสที่เป็นภาษาไทยไว้

(2) เขียนด้วยหมึก พิมพ์ดีด ตีพิมพ์ หรือทำด้วยวิธีอื่นใดที่ได้ผลทำนองเดียวกัน

การบริหารคลังสินค้า (Warehouse Management)

การบริหารคลังสินค้านั้นมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อเป็นการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ว่างให้มากที่สุด
2. ทำให้เกิดประสิทธิภาพของพนักงานและเครื่องมือ
 - การเลือกที่เหมาะสมกันระหว่างผู้ปฏิบัติงานและเครื่องมือ
 - การเตรียมการที่จะเข้าไปถึงทุกๆ รายการของสินค้าที่จัดเก็บ
 - การเคลื่อนย้ายสินค้าที่มีประสิทธิภาพ

ความพยายามที่จะกระทำให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์นั้นขึ้นอยู่กับดังนี้

1. พื้นที่ในการจัดเก็บ (Stock Location)
2. การเลือกตามใบสั่งและการประกอบ
3. การบรรจุหีบห่อ

พื้นที่ในการจัดเก็บ (Stock Location)

การจัดพื้นที่ในการเก็บสินค้านั้นมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อจัดเตรียมความต้องการที่จะบริการให้กับลูกค้า
2. เพื่อการติดตามรายการสินค้าในที่จัดเก็บได้อย่างรวดเร็ว
3. เพื่อลดการรับ การจัดส่ง และการค้นหาที่ไม่มีประสิทธิภาพ

มีระบบพื้นฐานในการมอบหมายพื้นที่จัดเก็บของแต่ละรายการสินค้าอยู่ 2 แบบ คือ

1. การใช้พื้นที่ในการจัดเก็บที่แน่นอน (Fixed Location)
2. การใช้พื้นที่ในการจัดเก็บแบบไม่แน่นอน (Random Location)

ระบบที่ใช้ในการจัดเก็บนั้นขึ้นอยู่กับดังนี้

1. ชนิดของสินค้าที่จะต้องจัดเก็บ
2. ชนิดของความต้องการความสะดวกในการจัดเก็บ
3. ขนาดของการสั่ง
4. ความสะดวกที่ผ่านตลอดทั้งกระบวนการผลิต

การใช้หน้าที่หลักของระบบสินค้าคงคลังในระบบ Enterprise Resource Planning (ERP)

1. การรับวัตถุดิบจากใบสั่งซื้อ (Purchase Order Receiving)
2. การส่งคืนวัตถุดิบที่ไม่ได้คุณภาพให้กับผู้ขาย (Purchase Order Return)
3. การเบิกจ่ายวัตถุดิบเพื่อการผลิต (Material Withdrawal)
4. การคืนวัตถุดิบที่เหลือจากการผลิตเก็บในคลัง (Material Return)
5. การรับสินค้าที่ผลิตสำเร็จเข้าเก็บในคลังสินค้า (Goods Receiving)
6. การส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า (Customer Order Shipping)
7. การรับคืนสินค้าที่มีปัญหาจากลูกค้า (Claim for Goods)

8. การเคลื่อนย้ายสินค้าระหว่างคลังสินค้า (Inventory Transfers)
9. การเคลื่อนย้ายสินค้าภายในคลังสินค้า (Inventory Move)
10. การรับและจ่ายกรณีอื่นๆ (Miscellaneous Issue/Receive)

ผลกระทบของการที่มีการบันทึกข้อมูลสินค้าคงคลังที่ไม่ถูกต้อง

1. ความสูญเสียโอกาสทางการขาย (Lost Sales)
2. เกิดความขาดแคลนวัสดุที่ใช้ในการผลิต (Shortages)
3. เกิดสภาพที่มีวัสดุเกินความจำเป็น (Excesses)
4. ตารางการผลิตผิดพลาด (Missed Schedules)
5. ผลผลิตที่ตกต่ำ (Low Productivity)
6. การส่งมอบที่ล่าช้า (Late Delivery)
7. เกิดการเร่งรีบสั่งผลิตหรือสั่งซื้อเกินปกติ
8. เกิดต้นทุนในการสั่งซื้อหรือส่งมอบมากกว่าปกติ
9. มีจำนวนสินค้าคงคลังอยู่ในระดับที่สูง
10. มีจำนวนสินค้าที่ใช้ไม่ได้ในระดับที่สูง (Obsolescence)

การบันทึกข้อมูลของสินค้าคงคลัง (Inventory Record)

การบันทึกข้อมูลของสินค้าคงคลังจะมีข้อมูลที่ถาวรและข้อมูลที่ผันแปรไป แต่ละรายการที่ถูกบันทึกจะทำการเปลี่ยนข้อมูลที่ผันแปร ส่วนข้อมูลที่ถาวรนั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงเพียงครั้งคราว

ข้อมูลที่ถาวร (Permanent Information) จะมีดังต่อไปนี้

- (1) รหัสสินค้า (Part Number)
- (2) รายละเอียดหรือชื่อของสินค้า (Description)
- (3) จำนวนที่กั้นไว้เพื่อความขาดแคลน (Safety Stock)
- (4) ประเภทของสินค้า (Item Classification)
- (5) ต้นทุน (Cost)
- (6) อัตราผลผลิตที่ดี (Yield)
- (7) เวลารนำ (Lead Time)
- (8) กลุ่มของสินค้า (Product Groups)

- (9) แหล่งที่มาของสินค้า (Source of Supply)
- (10) อายุของสินค้า (Shelf Life)
- (11) การควบคุมเป็นจำนวน (Lot/Batch Control)
- (12) การใช้สินค้าทดแทนกัน (Substitutes)
- (13) ผู้จัดหาและสัดส่วนของผู้จัดหา
- (14) หน่วยนับของสินค้า (Unit of Measure)

ข้อมูลแบบถาวรอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากความต้องการในการวิเคราะห์ของ
 ทางการบริหาร การเปลี่ยนแปลงทางวิศวกรรม (Engineering Changes) หรือการเปลี่ยนแปลง
 ทางกระบวนการอุตสาหกรรม

ข้อมูลที่ผันแปร (Variable Information) มีดังต่อไปนี้

- (1) จำนวนที่สั่ง วันที่สั่ง และวันที่ต้องการ และหมายเลขของใบสั่งผลิตและใบสั่งซื้อ
- (2) จำนวนที่รับ วันที่ และหมายเลขของใบสั่งผลิตและใบสั่งซื้อ
- (3) จำนวนที่จ่าย วันที่ พื้นที่จัดเก็บ และหมายเลขใบสั่งผลิตหรือใบส่งมอบสินค้า
- (4) จำนวนที่ถูกจอง วันที่ และหมายเลขใบสั่งผลิตหรือใบส่งมอบสินค้า
- (5) จำนวนที่ถูกจองก่อนหน้านี้ที่ถูกจ่ายออกไปแล้ว
- (6) ยอดคงเหลือจริงของสินค้า (On-hand Balance)
- (7) ยอดคงเหลือที่หักจากการจอง (Available Balance)
- (8) หมายเลขของการแสดงปริมาณของสินค้าที่เป็นกลุ่มเดียวกัน (Lot/Batch Number)

ข้อมูลที่ผันแปรนั้นจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ เช่น หมายเลขที่แสดงกลุ่มของสินค้า (Lot/Batch)
 อาจไม่จำเป็นที่จะต้องมีการบันทึกทุกรายการของสินค้าก็สามารถทำได้

การควบคุมสินค้าคงคลังที่เป็นไปตามแบบของ ABC (Control Based on ABC Classification)

มีหลักการโดยทั่วไปอยู่ 2 ประการ ดังต่อไปนี้

1. มีสินค้ารายการที่มีมูลค่าทางการเงินต่ำเป็นจำนวนมาก
2. ใช้ในการควบคุมที่เกี่ยวกับความพยายามที่จะหาทางประหยัดโดยการลดปริมาณสินค้า

ที่มีราคาแพงดังเช่น สินค้า A

สินค้ารายการ A มีการควบคุมแบบเข้มข้น

- (1) มีการบันทึกข้อมูลที่ถูกต้องและสมบูรณ์
- (2) มีการตรวจสอบบ่อยครั้งโดยฝ่ายบริหาร
- (3) มีการตรวจสอบบ่อยครั้งในการพยากรณ์ (Forecasts)
- (4) มีการติดตามที่ใกล้ชิดมากที่สุด

สินค้ารายการ B มีการควบคุมแบบปกติ

- (1) มีการบันทึกข้อมูลที่ค่อนข้างดี
- (2) มีกระบวนการควบคุมที่เป็นไปตามปกติ

สินค้ารายการ C มีการควบคุมแบบที่ง่ายที่สุด

- (1) ต้องเป็นรายการสินค้าที่มีจำนวนมากที่สุด
- (2) มีการบันทึกแบบง่ายๆ หรือโดยที่ไม่มีการบันทึก
- (3) มีปริมาณการส่งเป็นจำนวนมาก

ปัญหาสินค้าคงคลัง

1. ระบบข้อมูลไม่ดีพอ

- (1) ไม่สมบูรณ์
- (2) รายงานไม่ครบ
- (3) ใช้ตัดสินใจไม่ได้

2. ความไม่เหมาะสมของคลังสินค้า

- (1) สถานที่ไม่เพียงพอ
- (2) ระบบจัดการไม่ดี
- (3) วิธีการจัดเก็บไม่เหมาะสม
- (4) ยอดคงเหลือมากเกินไป

3. เกิดความเสียหายโดยไม่จำเป็น

- (1) สินค้าเสื่อมคุณภาพ
- (2) สินค้าที่ตลาดไม่ต้องการ

- (3) สินค้าขายไม่คุ้มทุน
- (4) สินค้าไม่สมประกอบ
- (5) สินค้าเสียสภาพโดยไม่จำเป็น
- (6) สินค้าไม่หมุนเวียน
- (7) สินค้าสูญหาย
- (8) เพิ่มค่าใช้จ่าย
- (9) เปลี่ยนสถานที่เก็บ
- (10) เสียเวลาตรวจนับ ดูแลรักษา

ปัญหาเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือ

1. เป้าหมายการบริหารสินค้าคงเหลือ

- 1.1 ให้มีสินค้าน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น
- 1.2 ให้มีสินค้ามากเพียงพอแก่การจำหน่ายและการผลิต
- 1.3 ดูแลควบคุมสินค้าไม่ให้มีของเสีย เสื่อมคุณภาพ หมดประโยชน์ หรือล้าสมัย
- 1.4 สินค้าคงเหลือและบัญชีสินค้าต้องถูกต้องเป็นจริง และมีจำนวนใกล้เคียงกัน

2. การควบคุมสินค้าไม่ทั่วถึง

- 2.1 สินค้าบางอย่างมีอายุการใช้งาน หากดูแลไม่ทั่วถึงอาจเสื่อมสภาพหรือเสียหาย ทำให้จำหน่ายไม่ได้ หรือขายไปแล้วเสียชื่อ
- 2.2 สินค้าล้าสมัย ต้องลดราคาขายหรือขายไม่ออกทำให้ขาดทุน
- 2.3 สินค้าสูญหาย ถูกยักยอก หรือลักขโมย สูญทั้งทุนทั้งกำไร
- 2.4 สินค้ามีอยู่แต่หาไม่เจอ ไม่รู้เก็บไว้ตรงไหน

3. มีสินค้าคงเหลือมากเกินไป-น้อยเกินไป

- 3.1 เงินจมอยู่ในสินค้า ทำให้เสียโอกาสในการนำไปทำประโยชน์อย่างอื่น
- 3.2 ขาดความยืดหยุ่นทางการตลาด
- 3.3 เกิดค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา
- 3.4 อาจเกิดความเสียหายอื่นๆ
 - (1) รัฐบาลลดภาษีสินค้าบางประเภท
 - (2) ภัยธรรมชาติ
 - (3) โจรกรรม ยักยอก

- 3.5 สูญเสียโอกาสในการขาย
- 3.6 เสียภาพพจน์ เสียชื่อเสียงทางธุรกิจ
- 3.7 กระบวนการผลิตหยุดชะงัก

4. เมื่อสินค้าตามการบัญชีไม่ตรงกับที่นับได้

- 4.1 สินค้าขาดก็ไม่ทราบ ทำให้เสียโอกาสการขายหรือเสียหายต่อการผลิต
- 4.2 สินค้าเกินก็ไม่ทราบ ทำให้ทุนจมเกิดค่าใช้จ่าย
- 4.3 ความผิดพลาดจากการบันทึกบัญชี การทำรายงาน การตีราคา ส่งผลกระทบ

โดยตรงต่อการขาดทุนของธุรกิจ ทำให้ต้องเสียภาษีเพิ่ม

4.4 ตามกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่ม สินค้าที่ขาดจากรายงานสินค้าให้ถือว่าเป็นการขายต้องเสีย VAT

4.5 กรณีไม่ลงบันทึกบัญชีสินค้าในระบบ VAT ถูกปรับ 2 เท่าของภาษีที่ต้องเสียและเงินเพิ่มอีก 1.5% ต่อเดือน หรือ 18% ต่อปี

สาเหตุที่ไม่สามารถบริหารสินค้าคงเหลือได้ตามเป้าหมาย

1. มีสินค้ามากชนิด มากจำนวน เกินจำเป็น
2. ดูแลไม่ทั่วถึง
3. ระบบงานภายในองค์กรไม่ดี
4. ขาดกำลังคน
5. ขาดงบประมาณ
6. ขาดความรู้เรื่องสินค้า
7. ขาดเทคนิคการบริหารสินค้า
8. ขาดเครื่องมือ อุปกรณ์ช่วยงาน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องอ่าน Barcode

เทคนิคการบริหารสินค้าคงเหลือ

1. ใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพโดยพิจารณาสินค้าที่มีราคาสูง มีผลตอบแทนสูง
2. ประเมินค่าวัสดุและสินค้าล้าสมัย
3. ใช้ระบบ ABC Analysis เพื่อจำแนกความสำคัญของสินค้า
4. พยายามลด Stock มูลค่าสูง
5. ดูปริมาณความต้องการใช้หรือขายต่อปี

6. จัดความสำคัญของสินค้าตามหน่วยใช้ x ราคา
7. ควบคุมสินค้าแต่ละกลุ่มตามระบบ ABC
8. ควบคุมการจัดซื้อให้อยู่ในความพอดี

วิธีสอบสวนเพื่อหาสาเหตุแห่งการขาด-เกินของ STOCK

1. ตรวจสอบเอกสารย้อนหลังตั้งต้นมาจากการตรวจนับครั้งสุดท้าย
2. ใช้หน่วยวัดหรือมาตรวัดถูกต้องหรือไม่
3. วัสดุข้างเคียงมีของขาด-เกินที่สอดคล้องกันหรือไม่
4. ตรวจสอบเอกสารรับ-จ่าย-โยกย้าย-ส่งคืน โดยเลือกเฉพาะรายการใดๆ หรือรายการที่สงสัยว่าน่าจะมีปัญหา
5. ตรวจสอบเอกสารรับ-จ่าย-โยกย้าย-ส่งคืนที่เคยผิดพลาดในการตรวจนับครั้งก่อน
6. ขอให้คนนอกช่วยตรวจสอบ
7. เทียบกับผลตรวจนับครั้งก่อน เช่น ครั้งก่อนขาด ครั้งนี้เกิน
8. ขอคำอธิบายเหตุผลจากเจ้าหน้าที่คลังพัสดุ
9. สอบถามจากผู้เบิกว่ามีการเบิก-ส่งคืน แต่ลืมทำเอกสารหรือไม่
10. หากพบแน่ชัดว่ามีการโจรกรรม-ยักยอกให้รายงานผู้ใหญ่
11. หากจำเป็นให้บทวนระบบจัดเก็บและควบคุมให้รัดกุมขึ้น